

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

12. Vtrum passio Christi sit eius diuinitati attribuenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Finitis Pri-
ribus a prin-
hom. 35. in
Mart. uame-
rando, to. 5.
ll. 3. c. 16. in
med. to. 4.

Super illud
Mat. 27. latro-
nes impropie-
rabant et, 19
mo. 2.

¶ Super quæstionem qua-
dragesimam sextam ar-
ticulum duodeci-
mum.

4. con. ca. 55.
qd. 14.

¶ In corpore una est
côclusio. Passio Chri-
sti attribueda est sup-
posito diuino non ra-
tione diuina, sed hu-
mane nature. Proba-
tur, Vnio nature u-
triusque facta est in
persona, salua utrius-
que nature proprie-
tate, ergo &c. & con-
firmatur auctoritate
Cyrilli &c.

Incipit hæc
epistola. Ego
scribitur.

q. 2. ar. 2. & 3.

q. 16. ar. 5.

Habetur in
prima syno-
do Ephe-
sina.

causa. nude Origen. ibidem subdit, Omnes fuerat in peccatis, & omnes opus habebant, ut pro eis alius moreretur, non ipsi pro aliis.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut Aug. dicit in lib. de consensu euangelistarum, possumus intelligere Mar. posuisse pluralem numerum pro singulari, cum dixit, latrones impropiebant ei. Vel potest dici secundum Hiero. quod primum uterque blasphemauerit, deinde uisus signis, unus eorum crederet.

¶ Super quæstionem qua-
dragesimam sextam ar-
ticulum duodeci-
mum.

ARTICVLVS XII.

Utrum passio Christi sit eius diuinitati attribuenda.

Titulus queritur an sit dicendum, Deus passus est ex eo quod Christus passus est, hoc est enim querere, si passio Christi sit deitati ascribenda.

AD DVODECIMVM sic proceditur. Videtur, quod passio Christi sit eius diuinitati attribuenda. Dicitur. n. l. ad Cor. 2. Si cognouissent, numquam dominum glorie crucifixis: sed dominus glorie est Christus, secundum diuinitatem. ergo passio Christi competit ei secundum diuinitatem.

¶ 1. Preter. Principium salutis humane est ipsa diuinitas, secundum illud Psal. 36. Salus autem iustorum a Domino. Si ergo passio Christi ad eius diuinitatem non pertineret, uideretur quod non posset nobis esse fructifera.

¶ 2. Preter. Iudæi puniti sunt pro peccato occisionis Christi, tamquam homicidæ ipsius Dei, quod magnitudo pœnæ demonstrat: hoc autem non esset, si passio ad diuinitatem non pertineret. ergo passio Christi ad diuinitatem eius pertinuit.

SED CONTRA est, quod Athanasius dicit in epist. ad Episcerum, Natura Deus manens uerbum est impassibile; sed impassibile non potest pati. Passio ergo Christi non pertinebat ad eius diuinitatem.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, unio humane nature & diuine facta est in persona & hypostasi & supposito, manente tamen distinctione naturarum. ut scilicet sit eadē persona, & hypostasis, diuina & humane nature, salua tamen utriusque nature proprietate: & ideo, sicut supra dictum est, supposito diuina nature attribuenda est passio, non ratione diuina nature, quæ est impassibilis, sed ratione humane nature. Vnde in epistola sinodali Cyrillus dicit, Si quis non confiteatur Dei uerbum passum carne, & crucifixum carne, anathema sit. Pertinet ergo passio Christi ad suppositum diuine nature ratione nature impassibilis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Dominus gloriæ dicitur crucifixus, non secundum quod est dominus gloriæ, sed secundum quod erat homo passibilis.

AD SECVDVM dicendum, quod, sicut dicitur in quodam sermone Ephesini concilii, mors Christi tamquam facta mors Dei, scilicet per unionem in persona, destruxit mortem: quoniam Deus & homo erat qui patiebatur: non enim natura Dei lesa est, sed humana, neque mutatione sua suscepit passionem.

AD III. dicendum, quod sicut subditur ibidem,

non purum hominem crucifixum Iudæi, sed Deo intulerunt presumptiones: pone enim principem loqui per uerbum, & hoc formari per literas in charta aliqua, & dirigi ciuitatibus, & aliquis inobediens, chartam distrumpat, ad mortis sententiam deducatur, non tamquam chartam distrumpens, sed tamquam uerbum imperiale distrumpens. non ergo securus sit Iudæus, tamquam purum hominem crucifigens: quod enim uidebat, quasi charta erat: quod autem in ea calabatur, imperiale uerbum erat, natum ex natura, non prolatum per linguam.

QVAESTIO XLVII.

De causa efficiente passionis Christi.

¶ Super quæstionem qua-
dragesimam sextam ar-
ticulum primum.

DEINDE considerandum est de causa efficiente passionis Christi.

ET CIRCA hoc queruntur sex.

¶ Primo, Utrum Christus fuerit ab aliis occisus, uel a seipso.

¶ Secundo, Ex quo motiui seipsum passioni tradiderit.

¶ Tertio, Utrum pater tradiderit eum ad patiendum.

¶ Quarto, Utrum fuerit conueniens, ut per manus gentium pareretur, uel potius a Iudæis.

¶ Quinto, Utrum occisores eius cognouerint.

¶ Sexto, De peccato eorum qui Christum occiderunt.

ARTICVLVS PRIMVS.

Utrum Christus fuerit ab alio occisus, an a seipso.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit ab alio occisus, sed a seipso. Dicit enim ipse Ioannis decimo, Nemo tollit animam meam a me, sed ego pono eam: ille autem dicitur aliquem occidere, qui animam eius tollit. non est ergo Christus ab aliis occisus, sed a seipso.

¶ 2. Preterea. Illi, qui ab aliis occiduntur, paulatim debilitata natura deficiunt, & maxime hoc apparet in crucifixis, ut enim dicit Augustinus in quarto de Trinitate longa morte cruciabantur in ligno suspensi. In Christo autem non hoc accidit, nam clamans uoce magna, emisit spiritum, ut dicitur Mat. 27. Non ergo Christus est ab aliis occisus, sed a seipso.

¶ 3. Preterea. Illi, qui ab aliis occiduntur, per uolentiam moriuntur, & ita non uoluntarie, quia uolentum opponitur uoluntario: sed Augustinus dicit in 4. de Trinitate, quod spiritus Christi non deseruit carnem inui-

Titulus occasio-
nem iumpit
ex euangelio,
in quo Christus di-
cit, Nemo tollit ani-
mam meam a me.
¶ In corpore articu-
li una ponitur distin-
ctio bimensbris, iux-
ta que membra res-
pondetur quæstio
duabus conclusioni-
bus cum corollario.

Distinctio est. can-
sa alicuius dupliciter,
directe æendo,
uel indirecte, scilicet
non prohibendo, cui
posset.

¶ Prima conclusio
Christus fuit ab aliis
non a seipso occisus
directe. Probat. quia
persecutores eius in-
tulerunt intentione
& opere efficiendi illi
mortem.

¶ Secunda conclusio
est, Christus fuit cau-
sa mortis suæ indire-
recte, scilicet non pro-
hibendo, cum posset.

Probat. hæc ultima
particula, in qua
tota difficultas consti-
tuit, scilicet cum pos-
set. Probat. autem
dupliciter. Et ex parte
occidentium, quia
poterat reprimere,
uel in uoluntate uel
potestate. Et ex parte
anime suæ quia spiri-
tus eius habebat po-
testatem conseruan-
di naturam carnis suæ.

Probat. quia erat
unite uerbo, auctori-
tate Augustini. Co-
rollarium est: Chri-
stus dicitur uoluntarie
mortuus.

Probat. quia non
repluit nocentem a
corpore anima, sed
uoluit corpus succi-
bere.

Circa secundam
conclusionem du-
bium occurrit ex Scot.
in tertio sententia. de
functione decima-
sexta, quæstio. 2.
tenente, quod anima
Christi

Infra. de an-
1. 2. 3. & q.
5. ar. 2. co. 2.
op. 4. 3. 1.
& 3. 1.

Lib. 1. p.
lo post p.
10. 5.
1. 1. 1. 1. 1.
166. 2. 1. 1.
10. 3.